

УДК 821.161.2:821.161.1.09(092)](049.32)
DOI 10.31654/2520-6966-2021-18f-103-160-161

Якубіна Ю. В.

кандидат філологічних наук, доцент кафедри слов'янської філології,
компаративістики та перекладу
Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Відгук про книгу Г. В. Самойленка «Гоголь і Україна: енциклопедія»

Сучасне вітчизняне гоголезнавство, як своєрідна культурологічна лабораторія, виробляє нові методики, спрямовані на вивчення Гоголя й того інтелектуального поля, яке навколо нього формується. Яскравим зразком нового підходу в дослідженні теми «Гоголь і Україна» є монографічне дослідження Г. В. Самойленка «Гоголь і Україна: енциклопедія» (2020). Ім'я автора цієї розвідки широко відоме в науковому середовищі завдяки численним публікаціям, присвяченим видатному письменнику, багаторічній подвижницькій діяльності з розбудови Ніжинської вищої школи, що стала відомим центром із вивчення життя і творчості Гоголя.

Г. В. Самойленко поставив за мету максимально вичерпно дослідити багатовекторність українського дискурсу творчих і мистецьких виявів, пов'язаних із постаттю Гоголя, що зумовило формат книги – енциклопедія. Учений слідує доволі жорстким вимогам такого жанру: виклад статей в алфавітному порядку, наявність статей-персоналій, обсяг, наукова чіткість і логіка викладу тощо. Авторський задум Г. В. Самойленка очевидний, так само, як і його блискуча реалізація: спираючись на основні наукові концепції, обґрунтувати власне бачення «українськості» Гоголя, а також розкрити на розлогах історико-культурному тлі специфіку впливу Гоголевої творчості на українське мистецтво та його відомих представників. Логічним завершенням енциклопедичного видання є розроблена Г. В. Самойленком на основі відомих гоголезнавчих джерел хронологічна канва біографії письменника «Коротка хроніка життя і творчості Гоголя, пов'язана з Україною». Вона може прислужитися багатьом дослідникам своєю вичерпністю і науковою точністю. Надзвичайно цінним є ілюстративний складник, що суттєво збагачує енциклопедію. Матеріали збиралися і систематизувалися тривалий час, вони органічно доповнюють та увиразнюють зміст книги.

Нова книга проф. Г. В. Самойленка «Гоголь і Україна: енциклопедія» є етапним підсумком багаторічних спостережень та аналізу культурно-мистецького дискурсу спадщини письменника, є яскравим свідченням наукового поступу вченого в розвитку українського гоголезнавства і стане в пригоді науковцям, краєзнавцям, історикам, учителям, студентам, учням, а усім, хто вивчає духовну спадщину України.

Yakubina Y. V.

Candidate of Philology, Associate Professor, Slavic Philology, Comparative Studies and Translation Department, Nizhyn Mykola Gogol State University

**Review of the book by G. V. Samoilenko
"Mykola Gogol and Ukraine: an encyclopedia"**